

98/26

Kontrolní závěr z kontroly „Likvidace státního podniku vnitřního obchodu“

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1998 pod číslem 98/26. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Zdeněk Rodr.

Cílem kontroly bylo prověřit likvidaci státního podniku Pramen Písek.

Kontrolu provedla skupina kontrolujících z oblastního odboru NKÚ ve Strakonících v období od února do dubna 1998.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“),
Ministerstvo financí (dále jen „MF“),
Fond národního majetku ČR (dále jen „FNM“),
Pramen Písek, s. p., v likvidaci (dále jen „Pramen Písek“).

MPO, MF a FNM byly zařazeny mezi kontrolované osoby pouze z důvodu součinnosti v rámci kontrolní akce a získání potřebných informací ke kontrole u Pramenu Písek.

Námítky proti kontrolnímu protokolu podal Pramen Písek a byly vypořádány rozhodnutím vedoucího skupiny kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podáno nebylo.

S e n á t NKÚ (ve složení: Ing. Zdeněk Rodr - předseda, JUDr. František Bárta, Ing. Jiří Kalivoda, Ing. Ladislav Zeman - členové) na svém zasedání dne 11. 6. 1998

s c h v á l i l usnesení č. 98/26/361
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I. Úvod

MPO rozhodlo dne 27. 11. 1992 č. j. 3120/605/92 na návrh podniku podle ustanovení § 22 písm. b) zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, o zrušení státního podniku Pramen Písek s likvidací. Dne 27. 11. 1992 jmenoval ministr průmyslu a obchodu likvidátora státního podniku Pramen Písek a dnem 1. 1. 1993 byl rozhodnutím Okresního soudu v Českých Budějovicích zapsán do obchodního rejstříku likvidátor a název podniku „Pramen Písek v likvidaci“, tím podnik vstoupil do likvidace.

Původní termín ukončení likvidace 30. 6. 1993 byl průběžně prodlužován a od 1. 6. 1994 do 30. 9. 1995 bylo provádění likvidace dokonce dočasně přerušeno. Do doby kontroly nebyla likvidace podniku ukončena.

II. Kontrolou zjištěné skutečnosti

1. Pramen Písek porušil ustanovení § 27c odst. 2 písm. e) zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve

znění zákona č. 103/1990 Sb., s odvoláním na § 761 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, které mj. stanoví:

„Likvidátor v průběhu likvidace je povinen zejména ...

e) zpeněžit majetek státního podniku nejehospodárnějším a nejrychlejším způsobem nebo s ním jinak naložit v souladu s předpisy o hospodaření s národním majetkem ...“,

a ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., které stanoví:

„Likvidátor činí jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti. Při výkonu této působnosti plní závazky ... uplatňuje pohledávky a přijímá plnění ... Nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů.“

- Likvidátor uhradil za poradenskou činnost bez doložení specifikace poskytnutých poradenských služeb firmě Miroslav Hájek, Nové Strašecí částku 200 000 Kč;
- likvidátor uhradil náklady za elektrickou energii, vodné a stočné a odběr plynu ve svých provozovnách a nepřeúčtoval je na nájemce těchto provozoven podle uzavřených nájemních smluv. Výši nákladů určených k přeúčtování nebylo možné přesně vyčíslit, protože likvidátor nedoložil stavy měřidel k termínu zahájení a ukončení pronájmu. Rovněž termíny odečtů uvedené na proplacených fakturách v celkové výši 503 960 Kč se neshodovaly s termíny pronájmů jednotlivých provozoven;
- v letech 1993 a 1994 uhradil a nepřeúčtoval náklady za elektrickou energii, vodné, stočné, telefonní poplatky a služby týkající se provozoven, které již nebyly v jeho majetku, ve výši 26 943 Kč.

2. Pramen Písek porušil dále uvedená ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví:

a) ustanovení § 7 odst. 1 až 4, která stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.

Účetnictví účetní jednotky je úplně, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období.

Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.

Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka s přihlédnutím ke všem okolnostem účetního případu neporušila povinnosti uložené jí tímto zákonem.“

- Provedl v období od 10. 8. 1994 do 31. 12. 1997 výběr finančních prostředků ve výši 2 920 200 Kč v hotovosti z běžného účtu likvidovaného podniku, neúčtoval o těchto prostředcích v pokladním deníku a nedoložil jejich použití účetními doklady;
- neúčtoval v pokladním deníku o příjmu v hotovosti ve výši 80 000 Kč, ani nedoložil jejich použití;
- v rozvahách sestavených k 31. 12. v letech 1994 až 1997 uvedl v řádce 053 - Účty v bankách nesprávné údaje. Konečný zůstatek běžného účtu Pramenu Písek v likvidaci k 31. 12. let 1994 - 1997 neodpovídal údajům uvedeným v příslušných rozvahách;
- v rozvaze k 31. 12. 1997 uvedl v řádce 043 - Pohledávky z obchodního styku částku 2 078 tis. Kč. Kontrolou byly zjištěny neuhrazené pohledávky ve výši 2 970 tis. Kč, tj. o 892 tis. vyšší;

b) ustanovení § 11 odst. 1 písm. f), které stanoví:

„Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování ;

tyto podpisy lze nahradit jiným průkazným způsobem.“

- Zaúčtoval výdajové pokladní doklady č. 56 ze dne 12. 2. 1993 a č. 81 ze dne 23. 3. 1993, které nebyly podepsány osobou odpovědnou za účetní případy, tj. likvidátorem, ani tyto podpisy nenahradil jiným průkazným způsobem. Na základě těchto dokladů byla vyplacena částka 99 184 Kč. Specifikace těchto výdajů nebyla doložena;

c) ustanovení § 13 odst. 1 písm. a), které stanoví:

„Účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví účtují:

a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období, ...“

- V období od 1. 6. 1994 do termínu zahájení kontroly, tj. 19. 2. 1998, neúčtoval v denících. Předložil pouze evidenci, ve které byly zachyceny příjmy a výdaje za výše uvedené období;

d) ustanovení § 29 odst. 1 a 3, která stanoví:

„Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“

„U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně.“

- Neověřil inventarizací stav majetku a závazků ke dni řádných účetních závěrek sestavených za účetní období v letech 1993 až 1997. Rovněž neověřil inventarizací stav majetku a závazků ke dni mimořádné účetní závěrky 31. 5. 1994. V období let 1993 až 1997 neprováděl ani inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti;

e) ustanovení § 31 odst. 2 písm. c), které mj. stanoví:

„Účetní písemnosti a záznamy na technických nosičích dat nebo mikrografické záznamy je nahrazující s výjimkami uvedenými v § 32 se uschovávají ...

c) účetní doklady, účtové rozvrhy, účetní knihy (s výjimkou mzdových listů), odpisový plán, seznamy účetních knih, inventurní soupisy po dobu pěti let následujících po roce, kterého se týkají, ...“

- Neuschoval účetní deníky za roky 1993 a 1994.

III. Vyhodnocení

Byly zjištěny obdobné nedostatky jako při kontrolní akci č. 97/05 - Likvidace vybraných státních podniků vnitřního obchodu, provedené NKÚ v období od února do července 1997. Kontrolní závěr z této akce byl uveřejněn ve Věstníku NKÚ v částce 4, ze dne 31. prosince 1997.

U Pramenu Písek zjištěné nedostatky spočívaly:

- v nehospodárném postupu při likvidaci; likvidátor uhradil a nepřeúčtoval náklady, které s činností podniku nesouvisely;
- v porušení zákona o účetnictví; likvidátor nedoložil účetními doklady použití finančních prostředků ve výši 3 mil. Kč a neprokázal řádně stav majetku, pohledávek a závazků ke dni účetní závěrky.

Na likvidátora bylo podáno NKÚ oznámení o podezření z trestné činnosti a zabývají se jím orgány činné v trestním řízení.